

L'hàbit no fa el monjo

Aquelles velles dites: "El nom no fa la cosa" i "L'hàbit no fa el monjo" mai no han tingut millor aplicació a la política que en el moment actual. El fet del canvi de règim ha aconseguit la vertadera simpatia dels populars i dels partits. Per bé que l'ideal faci la doctrina i el polític hagi de viure de realitats, mai no pot haver-hi divorci entre el polític i l'ideal al qual s'empara. Hem vist, però, que les disciplines han estat imposades més en premisses que en la pràctica. Les idees i acostumats a aquesta moral tan capriciosa, no és d'estranyar que ara, precisament en la millor oportunitat d'obrar en conseqüència, ens toquem sovint amb la conseqüència de l'inconseqüent. El cas de Balbontín, el menjapapallars que no votà la Constitució perquè era poc anticlerical, i que va casar-se fa uns mesos tal com mana l'Església, no és únic ni molt menys; ja algun altre cas més fresc i més lamentable, i no diguem res d'aquell que per sí no n'havia prou es va fer benedir amb tota la pompa i esplendor del propi senyor bisbe.

Hi ha molt poques coses que estiguin al seu lloc. El desplaçament dels homes i de les fraccions polítiques és quasi general. L'acte realitzat per Miquel Maura darrerament, més que contrariar-nos ens ha de ploure. No calia més que col·locar-se al seu lloc i així resultaria saludable, obligarà a altres a fer el mateix, i jo voldria que un dels primers fos el senyor Lerroux. Es d'esperar que el legítim afany de governar no faci perdre l'entusiasme a cap dels republicans, menys encara dels qui per llur valer puguen constituir una garantia per al règim. Els qui coneixem la significació republicana del partit republicà radical i el que comporta el seu nom, ens ha de doldre veure com la vella guàrdia està en el treball d'aparellar com un element estrany dintre del "nou" partit, i abocada a devenir el sector indestinyable, Lerroux deu fer-se la il·lusió que l'allau de conservadors i d'ex-monàrquics que, no havent pogut salvar la Monarquia s'incorporaran al Partit Radical, són gent gu-

nyada a la causa republicana radical; ningú, però, no està d'acord de la idea que, pel contrari, no sigui el partit de Lerroux el guanyat a la causa dels vençuts el 14 d'abril. Em consta que el propi Lerroux s'ha sentit preocupat, una vegada, en veure com l'aristocràcia de Sant Sebastià el feia objecte d'una manifestació de simpatia, i ara, darrerament, de certs elements que es disposaven a sumar-se a l'homenatge que es pensava fer en ocasió del viatge que havia de fer a Barcelona.

Aquesta mena de desplaçaments d'homes i de partits, aquesta confusió que estem patint, passarà. Cada un es situarà o es veurà situat per l'opinió pública, la qual com que ja no és metralleta amb un discurs, no pels noms ni pels programes, sinó per les conductes, mai no s'equivoquen.

Els qui hem vist com el propi Pi i Suñer votava contra un principi federal que afectava, naturalment, l'Estatut, i hem vist com una altra minoria federal, la del simpàtic Ayuso, ens metralleva amb un discurs d'oposició a la concessió de la part financera de l'Estatut allegant, entre altres raons, que Catalunya no estava preparada per a regir-se, i després tota la minoria s'abstenia de votar la Constitució perquè no resultava conservador a Catalunya i radical-socialista a Madrid. Que ens acusi de demagogs a nosaltres i aguantem l'actuació parlamentària dels seus correligionaris, els quals, en llur noble afany d'anar de pressa, no posen esment ni en si passen pel damunt dels dos ministres que tenen en el Govern.

Tres coses hem de propagar, tres coses que no han pas de debilitar ni l'amistat ni la República: el parlar clar, el jugar net i el servir les idees.

A. ARAGAY

Madrid, 13-1-32.

A PER PINYA

Una audaciosa estafada a un agent de canvi

M. Farran, propietari d'un establiment de canvi al carrer de la Resta, de Perpinyà, ha estat víctima d'una estafada audaciosa per part d'un espanyol.

Resulta que l'espanyol, elegantment vestit, segurament per inspirar confiança, es presentà a l'establiment de M. Farran i, en una de les guixetes, presentà un dècim de la darrera rifa espanyola, premiat amb 150.000 pessetes, el qual representava per al portador, un ingrès de 15.000 pessetes, o sigui una trentena de milers de francs.

El dependent de M. Farran, en absència d'aquest i no disposant de la quantitat sencera que demanava l'espanyol a canvi del seu bitllet, li proposà a aquest un aveng de 10.000 francs, signant el rebut el visitant sense cap dificultat per la seva banda, tot dient que passaria més tard, per a deixar clore l'operació.

Quan M. Farran arribà i fou assabentat de l'afar, examinà curiosament el bitllet i en tregué la conseqüència, poc agradable per cert, que el número del bitllet havia estat raspat i substituït pel premiat, donant-se compte que havia estat objecte d'una estafada.

I, és clar, com en tots aquests casos, M. Farran en donà compte a la policia, i aquest cerca l'espanyol estafador.

Alicia Calado, primera ballarina del Liceu. Com Emmy Magliani. Com Teresa Boronat. Alicia Calado, artista, descendent d'artistes. Fina, jove, intel·ligent, sensible, bonica. I triomfant — triomf merescut i ben guanyat — en plena joventut

M. Laval, el qual, per tercera volta, ha estat conferit l'encàrrec de formar Govern

focs de bengala

Què vol dir desmembrament?

Un dels arguments que amb més afició i pertinència empen els enemics de Catalunya i del seu Estatut és aquell d'una gran part de que concedir-nos allò que demanem desmembraria la Pàtria.

Ara bé. Quina és la pàtria que es desmembraria? Sembla que per a que un cos es desmembrï ha de començar per ésser tal cos. És a dir, sortit d'una placenta única, repartit de cap a peus per una mateixa sang, regit de cap a peus per un sol sistema nerviós a les ordres d'un cervell. No pas de dos ni de tres ni de mitja dotzena. Quan un fetus ix amb dos caps hom el dona per un esguerdament de la Natura. Quan neixen dos bessons, o tres o quatre, sovint viuen tots i constituïxen, de vegades, motiu per a que la mare surti retratada als periòdics gràfics.

Per què? Perquè dintre un mateix claustrer matern han germinat dues més vides, perfectament acoblades l'una amb l'altra, però absolutament independents, no ja autònomes, entre elles. Aquesta absoluta independència no és obstacle perquè s'estimïn germanivament, com cal, tota la vida. I ningú no gosaria dir-los mal germans pel fet que cadascun respiri amb els seus pulmons i cogiti amb la seva pensa.

Les patries fetes a cops de puny, sense intel·ligència ni justícia, a l'empar d'una llei creada sempre pels invasors de tota mena, els quals propugnen la unitat per a esquilmar millor els envaïts, recorden els vedells monstruosos de tres caps o de nou potes. Però aquests, tanmateix, són un fet natural que no es pot retre a ningú. Mentre que fora irrisori que hom agobellés tres o quatre caps de bestiar viu per tal que semblessin un d'aquells monstres.

Els partidaris intransigents de la unitat espanyola — imposada pels romans, gods, alemanys o francesos — s'estenen a fer que Espanya sembli un d'aquells vedells pintrerosos polidorsals i multientalars — quines parauletes, no? — dels quals cap viu quinze dies. Nosaltres, en canvi, en nom de la llei natural i del bon sentit propugnem per tal que els germans bessons peninsulars gaudeixin d'una amplexiva llibertat de moviments, sense que per això hagin de malvoler-se ni esbatassar-se, tot el contrari. I no acceptarem mai de gust una solució interèta, de sobriana acondicionada o anèmica, puix això crearia entre ells i nosaltres una situació de germans slamesos que és la més insoportable de totes les situacions.

J. M. FRANCES

A Anglaterra no volen compensacions

Londres, 15. — La premsa anglesa, davant la idea suggerida pels diaris francesos de què en compensació als pagaments per reparacions i deutes de guerra, hom podria ofrenar obligacions dels ferrocarrils alemanys, per la qual cosa es mostra contrària a aquest proposició.

DAVANT LA CONFEREN CIA DEL DESARMAMENT

Un parlament de Lord Cecil en una reunió de Londres

Londres, 15. — S'ha celebrat una reunió, organitzada sota els auspicis de la Unió General Pro Societat de Nacions, amb motiu de la pròxima Conferència del Desarmament.

En la dita reunió, que s'ha celebrat a Mansion House, i a la qual han assistit més de cent alcaldes i representants d'Ajuntaments del Regne Unit, el senyor Eden, sots-secretari d'Estat al Foreign Office, ha recordat que les reduccions operades per Anglaterra en el seu pressupost militar, havien arribat al límit en les circumstàncies actuals, i expressà l'esperança que les reduccions efectuades per altres potències permetin a Anglaterra introduir altres noves en el seu propi pressupost.

Ha dit que el Govern aprecia degudament la importància vital que representa la Conferència del Desarmament, i que no anirà a ella animat per un esperit mesquí i fútil, sinó desitjant sincerament contribuir en tota la mesura de les seves forces, mitjançant solucions constructives i efectives, a aconseguir la disminució real durable i progressiva de l'enorme càrrega dels armaments internacionals que avui són un obstacle per al progrés del món.

Lord Cecil ha reconegut, com a mitjans d'acció en favor del desarmament, una reducció radical, si no dels exercicis defensius, almenys dels mitjans d'atac, i ha demostrat que els pressupostos militars de les nacions no podran disminuir més que mitjançant una cooperació internacional.

Per últim, ha reconegut una reducció immediata dels pressupostos per als armaments que, segons s'ha dit, podria efectuar-se immediatament després d'acabada la Conferència del Desarmament.

observacions

Hem tornat a veure el Nunci fotogràfic en mig de ministres de la República.

I trobem que el representant del Vaticà posa amb una cara de satisfacció que no ens agrada gaire...

El comte del Montseny, de grotesca memòria, ha escrit a un amic seu "desde el destierro a donde me ha llevado mi lealtad y mi patriotismo". Això de l'exili és un truc per a enternir babaus. Pot tornar quan vulgui.

I si no ho fa... ell sabrà el per què.

"A B C", l'òrgan dels apètiters, en parlar del nostre Estatut el qualifica de "catastròfic".

I ho és, vertaderament. Ho és per als polítics centralistes, per als enemics de tota llibertat per als qui es troben molt a gust amb el règim unitari...

Parlà Maura. I l'han desmentit, posant de relleu les inexactituds contingudes en el seu discurs: els senyors Mallol, Moixer i Comet, Danvila, Jaén i Aiguader, entre altres. Un xit de sinceritat!

El "Diario de Valencia", dretista, qualifica de "chabacano" el parlament de Maura.

En recollir tots els qualificatius que per tot arreu ha meregut, se'n podria fer una antologia curiosa.

Els jesuïtes es bellugen

Els seus defensors se adressen al President del Consell

El diari "Informaciones", de Madrid, publica el següent:

"En vista de que el diputat radical-socialista Sr. Botella durante la sesión de Cortes de anteaer requirió el Gobierno para que expulsase inmediatamente a los jesuitas interpretando así el párrafo cuarto del artículo 26 de la Constitución del Estado, la compañía de Jesús, ha remitido al Presidente del Consejo un alegato luminoso que lleva la firma de prestigio-

El diputat senyor Botella

sos letrados de diversos colegios de abogados de España, varios de ellos catedráticos de universidad, poniendo a la vista consideraciones jurídicas para justificar el que la mencionada orden religiosa no debe ser expulsada de España.

Como es sabido, la disposición constitucional de referencia, dice que habrán de ser disueltas aquellas órdenes que estatutariamente impongan el cuarto voto. Pues bien, todos los juristas consultados convienen en que el cuarto voto sólo implica una sumisión espiritual al romano Pontífice que por otra parte no supone la obediencia a los demás deberes españoles.

Además el voto en cuestión afecta únicamente a los religiosos profesos y por tanto quedan al margen de él multitud de padres de la compañía."

Antoni Xirau, el qual en el si de la Comissió del Estatut està fent una remarcable tasca patriòtica

cadadia...

BUTLLETI DEL TEMPS

Semblava que havia de ploure. Però no va ploure. A última hora els núvols tenien finestres i a cada finestra hi havia un estel.

Avui sol, sol en un cel no massa net, no massa clar.

A. M. D. G.

Els jesuïtes han anat a recollir firmes d'advocats icatèdràtics perquè no els treguin d'Espanya.

A veure si — com passava en aquells divertidíssims homenajes al difunt Primo de Rivera —, resultarà que les signatures són lo de menys.

Que diria llavors la gent dolenta, en veure com els jesuïtes cerquen la col·laboració dels menors?

Tramvia de línia estreta. 12 o 14. Les vuit del vespre. El tramvia va plé. Plé de senyors grassos i senyores grasses. Es veu que a Sarrià hi ha salut.

A la plataforma, carretera de Sarrià amunt, fa un pet que peta.

Un passatger comenta:

—No hi dret a que aquests pobres empleats hagin de treballar en condicions tan terribles. Això és una fàbrica de pulmonies i no una plataforma.

Un senyor gras ha oït aquestes paraules. Aquest senyor gras es descombreix quan el tramvia passa davant d'una església, el qual endevina en la negror de la nit. Aquest senyor gras porto un diari d'orde, de seny, de dretes, a la mà. Aquest senyor gras, diu:

—Els rail Els empleats rail!

Per aquest senyor gras, els empleats no son persones i ja poden morir-se.

comentaris

Khriamurti

Alguns de vosaltres no hauréu sentit mai parlar d'aquest personatge. Altres en tindreu una lleugera referència, la qual us haurà afeblit les emocions viscudes a casa nostra. Un sector no mancarà que s'ajugi que era un home que respon per l'estrany nom que encapçalava aquestes raülles.

Creiem que no us sabrà greu que us en diguem quelcom. I per a millor eficàcia del que us diem, llegiu amb nosaltres el que en diu "Puck", l'excel·lent signatura estrangera que no us és pas desconeguda:

"Khriamurti, sota el nom d'Alcyone, va ésser, en principi, anunciat al món com una reencarnació de Jesús. Més endavant hom en va fer un "instructor", un salvador dels homes. Ara fa un quart de temps que cap nova no tenim d'aquest Messies hindú. I, tanmateix, s'arbori l'Índia.

Khriamurti-Alcyone va descobrir-lo, a les Índies, Mme. Annie Besant, la qual "en virtut d'una intervenció oculta", succeí l'Ime. Blavatsky al cap de la Societat Teosòfica, omplint el lloc del difunt coronel Ocott.

Mme. Annie Besant — declara un dels seus amics — "no és una dona sàvia, ni una astrònoma o astrologa, ni una acadèmica, però gaudeix de facultats transcendents". Aquestes facultats li permeten descobrir Alcyone.

D'ençà que Khriamurti deixà d'ésser Alcyone — ens escriu, fa dos anys, un dels seus devots —, l'instructor, tot cercant adaptar-se a la vida occidental, viu prop d'amics seus, esperant l'hora d'acomplir la missió oculta que li és reservada. En certes reunions molt íntimes s'ensenyava que una "Influència Superior" es manifesta en ell. Aleshores, fins i tot, hom hi comprova transformacions físiques. (El nostre comunicant no diu quines. I això de vegades també ens passa als simples mortals.)

Ens serà permès d'emetre l'opinió que, si Khriamurti no s'ha volatilitzat sota l'efecte de la Influència Superior, l'hora de mostrar-se d'exterioritzar la seva missió oculta, sembla arribada? El món s'oculta, l'Índia sapna. Un Messies no hi estaria de més."

Heus ací el que escriu "Puck" i que nosaltres hem copiat gairebé literalment per al bon servei dels nostres lectors. Deixem a ell la responsabilitat civil i oculta que pugui derivar-se del fet d'emetre judicis sobre un personatge tan important.

UNES DECLARACIONS DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT

El Sr. Macià i el lamentable discurs del Sr. Maura

El senyor Francesc Macià ha fet, a un periodista madrileny, comentant les paraules del senyor Maura, les següents manifestacions:

"Lo que ocorre es que el senyor Maura, que con mucha facilidad permite que domine a su juicio y a su razón la fogosidad de sus palabras, no se da cuenta exacta de la que dice. Ha afirmado que en lucha contra mí no ha querido darnos los gobernadores civiles, y que se opuso temerariamente a que pudiésemos aplicar la legislación del trabajo. Yo le digo al señor Maura que pregunte a los señores Nicolau, Marcelino Domingo y Fernando de los Ríos que promesa hicieron al consultarnos los de la clase e indole de facultades que darian a la Generalidad. Porque ellos dijeron que pondrían en sus manos lo que se refiere a enseñanza y a trabajo, y yo quiero suponer que, respecto a esto último, sería cuando menos la aplicación de la legislación del trabajo. Y respecto a los gobernadores civiles, convinimos claramente en que el Gobierno nos consultaría para nombrarlos. Por lo que se ve, el señor Maura confiesa que estas promesas quedaron incumplidas, demostrando, por tanto, que todo lo que yo decía al hablar de incumplimientos era justo y al cabo, yo no sollicitaba más que la satisfacción de esa promesa, que hicieran ante todos nosotros y que considerásemos como condición indispensable para transformar la República catalana en Generalidad."

El senyor Maura, en vez de reconeixer que tot ello, per nostra part, pel·ligrosos gravis que se haurien derivat contra la República, produint una reacció evidentment desagradable, lo trastoca per complet, para obtenir un èxit fàcil, tergiversant lamentablement los hechos.

—Y el célebre pacto de San Sebastián? ¿Es cierto lo que afirma el señor Maura?

—El pacto de San Sebastián? Yo no asistí a él, muchos de los que fueron a referir en forma distinta de como el señor Maura lo interpreta. Pero sea como sea, ¿qué tiene que ver el pacto de San Sebastián con la voluntad del pueblo? Si existiendo el pacto de San Sebastián la voluntad del pueblo de Cataluña no hubiese sido la de tener un Estatuto, evidentemente no habría Estatuto. El señor Maura no se hace cargo, o no quiere hacerse cargo, de que nosotros proclamamos la República existiendo una Monarquía y una Dictadura, sin saber el giro que tomarían las cosas y pensando, desde luego, que tendríamos que luchar. Y esto no puede ser tenido como una deslealtad nuestra, porque yo aseguro que la habríamos hecho antes si hubiésemos podido. El caso era proclamar la República y asumir íntegramente esta responsabilidad. Y vez agradesco, hem de dir que se nos llame desleales. ¿Es tan sencillo comprender que podíamos no pedir permiso a nadie...?

—Y los reparos que opone el señor Maura al Estatuto?

—Insensato, se preocupó a estas alturas de reparos a los nos frente a los otros, malbaratando la obra común."

—Algo quiero decir respecto al Estatuto. Cuando a mí me preguntaron si acataría la decisión de las Cortes constituyentes no aprobaban el Estatuto nosotros no dirigiríamos al pueblo de Cataluña para que éste nos dijese cuál era su voluntad, y que yo y los míos acatarásemos esta voluntad, entendiendo que hacerlo así es el deber de todo hombre que respete la voluntad de un pueblo.

Existe una diferencia muy curiosa entre el señor Maura y yo: yo soy hombre que creo en el pueblo y respeto y acato su voluntad. Y él es un dictadorillo que no lo acata, estimando incluso que puede gobernarse contra la voluntad de un pueblo.

Por lo demás me mueve a sonreír esta oposición contra la organización de un Estado tal como preconizamos nosotros. Esa posición adversa retrotrae el problema político a los peores años de las calamidades españolas. Hoy esa organización se da en todos los pueblos cultos, estructurados en serio, en los más civilizados del mundo, y nadie se atreve a comentarlo, porque todos los tienen como modelos para imitar.

Soy profundamente optimista respecto a la suerte del Estatuto. No puedo suponer que las Cortes constituyentes dejen de aprobarlo. Y fundo mi optimismo en que estas Cortes no son las de antes, donde el partido que mandaba tenía mayoría inconstable para sus inconsciencias. Las de hoy son producto genuino de la voluntad del pueblo, y si obran y obedecen con arreglo a esta voluntad soberana, estoy seguro de que respetarán todas las voluntades. Hoy, la nuestra, y mañana, la vasca y la gallega y las demás de España.

Se ha dicho que éramos egoístas y nos desinterésásemos de los problemas nacionales? ¡Oómo nos hemos de desinteresar! Nosotros deseamos que las voluntades de los núcleos que integran el Estado español logren la totalidad de sus aspiraciones. Nosotros haremos, y hemos hecho, sin que lo pueda dudar ni regatear nadie, todo lo posible para consolidar la República española. Y parece mentira que el señor Maura, que, por lo visto, tiene aspiraciones de gobernar, no comprenda que es imposible gobernar sin dar solución inmediata a los justísimos problemas y aspiraciones de Cataluña. De otro modo, la República española no vivirá en paz. Y es lamentable que el señor Maura, por una obsesión, por un deseo de insana popularidad, y por un orgullo

insano, malbaratando la obra común."

Un incendi destrueix el castell de l'Hermitage

Un violent incendi ha destruït completament el célebre castell de l'Hermitage, prop de Grenoble. Aquest edifici servia en altre temps de residència a l'estatista els bisbes de Grenoble. Les pèrdues sofertes amb motiu d'aquest sinistre han estat molt importants.

Important míting rabassaire a Mollet

Amadeu Aragai exposà magníficament les necessitats i els anhels de la pagesia catalana en els moments actuals

Dilluns passat tingué lloc a Mollet un míting de propaganda i d'afirmació del bàssaire que per la quantitat de públic que omplena la sala i per la religiosa quietud amb què l'audiatori escoltà els oradors i pels aplaudiments fervorosos amb què subratllà els passatges culminants dels discursos que es pronunciaren tingué una gran importància.

Presidí l'alcalde de Mollet, Feliu Turra, el qual amb senyilles paraules exposà la significació de l'acte que es celebrava i presentà els oradors.

A continuació parlà R. Bertran i Tàpies, el qual després d'extendre's sobre la tàctica que durant la monarquia havien emprat els grans propietaris i els paràsits de la terra i de territorialitzar la seva explotació, assenyà la via de procediment que d'ençà de la proclamació de la República i dels postulats democràtics havien adoptat. Remarcà l'actuació partidista de l'ex-governador de Barcelona, Anguera de Sojo, el qual s'excedí en les funcions pròpies del càrrec per tal d'afavorir els grans capitalistes i terratinents. Passà a tractar després de la forma amb què en l'hora actual tot aquells tèrbols elements intenten combatre l'obra que està realitzant la Unió de Rabassaires i principalment pretensen sembrar la desconfiança dels pagesos vers els seus dirigents. Si Companys i Aragai i tot el vostre Comitè fossin capaços de traïdonar les vostres justes aspiracions, si fossin capaços de traïr-vos, els vostres enemics els albirarien per tal de tenir-vos venuts i procurarien explotar la vostra ignorància, però com que saben que això no serà mai, que és inútil que pretenguin comprar-vos, han de tirar damunt d'ells el lot de la calúmnia per tal de fer-se la il·lusió que aconsegueixen desprestigiar-vos als vostres ulls i separar-vos de vosaltres per a persistir en la seva indigna explotació.

A continuació feu ús de la paraula el propagandista Llibert Estarús. Començà parlant de la conferència pronunciada a Madrid per Miquel Maura contra l'Estatut de Catalunya, perquè sap que les llibertats en el continguts seran aplicades per homes liberals. Els treballadors en veure el doble fons que contenen aquestes manifestacions han de constatar la coincidència del fill de Maura amb Melquíades Alvarez que ha parlat també de-

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

comentaris

AMADEU ARAGAY

frase pronunciada pel company Estarús per tal de cantar l'excel·lència del treball humà en contraposició amb el treball de màquina que en moltes ocasions és obligat als pagesos. Els homes no han nascut per a cansar-se con màquines; el seu treball ha d'ésser